

Zbirka medijskih objav
JAVNI SKLAD RS ZA KULTURNE DEJAVNOSTI,
17. 12. 2014 do
19. 12. 2014

Število objav: 22
Tiskani mediji: 13
Splet: 7
Radijske postaje: 2
Televizijske postaje: 0
Teletekst: 0

Spremljane teme:
Javni sklad RS za kulturne dejavnosti
Kulturna šola
Priznanja JSKD
Slovensko zborovsko tekmovanje Naša
pesem
Svetovni dan zborovskega petja

Seznam objav v zbirki:

	Naslov	Ekstaza giba, zvoka, barv		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Primorske.si; 0		
	Rubrika / Datum	Ostalo, 17. 12. 2014		
Stran v zbirki 6	Avtor	Gregorič Tatjana		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Brezplačne praznične ustvarjalnice za otroke: Božičkova ustvarjalnica, KC Primoža Trubarja Šentjernej		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Dolenjskolist.si; 0		
	Rubrika / Datum	Novice, 18. 12. 2014		
Stran v zbirki 8	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Peninski in glasbeni objem		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Dolenjskolist.si; 0		
	Rubrika / Datum	Novice, 18. 12. 2014		
Stran v zbirki 9	Avtor	M.B.-J.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Brezplačne praznične ustvarjalnice za otroke: Božičkova ustvarjalnica, KC Primoža Trubarja Šentjernej		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Lokalno.si; 0		
	Rubrika / Datum	Lokalno aktualno, 18. 12. 2014		
Stran v zbirki 11	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Naših 180 let		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Naš čas; 20000	Stran: 10	Površina: 429 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 18. 12. 2014		
Stran v zbirki 12	Avtor	Podgoršek Tatjana		
	Teme	Kulturna šola		

	Naslov	Poslanki odprli lokalni pisarni		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Novi tednik Celje; 47000	Stran: 5	Površina: 70 cm ²
	Rubrika / Datum	Gospodarstvo, 18. 12. 2014		
Stran v zbirki 14	Avtor	ST. O.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Stupica za podžupana		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Novi tednik Celje; 47000	Stran: 7	Površina: 51 cm ²
	Rubrika / Datum	Iz naših krajev, 18. 12. 2014		
Stran v zbirki 15	Avtor	T. V.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Hvaležen za privilegij izjemnega poslanstva		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	Novi tednik Celje; 47000	Stran: 31	Površina: 870 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 18. 12. 2014		
Stran v zbirki 16	Avtor	Ocvirk T. Saška		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Kreiranje in šivanje kot izziv		
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	Posavski obzornik; 54000	Stran: 14	Površina: 408 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 18. 12. 2014		
Stran v zbirki 19	Avtor	Mavsar Bojana		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Premiera "Al' en al' dva?"		
Zaporedna št. 10	Medij; Doseg	Posavski obzornik; 54000	Stran: 36	Površina: 143 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 18. 12. 2014		
Stran v zbirki 21	Avtor	B.m.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Zaključilo se je leto, ki so ga posvetili plesu		
Zaporedna št. 11	Medij; Doseg	Primorski dnevnik; 11000	Stran: 15	Površina: 142 cm ²
	Rubrika / Datum	Ostalo, 18. 12. 2014		
Stran v zbirki 22	Avtor	K. M.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Veliki božično-novoletni koncert		
Zaporedna št. 12	Medij; Doseg	Radio 1; 117000	06:30	Trajanje: 1 min
	Rubrika / Datum	Novice, 18. 12. 2014		
Stran v zbirki 23	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Na nočni obisk prihaja Nataša Tovirac		
Zaporedna št. 13	Medij; Doseg	Radio Koper; 45000	13:17	Trajanje: 1 min
	Rubrika / Datum	Aktualno, 18. 12. 2014		
Stran v zbirki 24	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	FOTO: V Krškem že drsajo		
Zaporedna št. 14	Medij; Doseg	Radiokrka.com; 0		
	Rubrika / Datum	Ostalo, 18. 12. 2014		
Stran v zbirki 25	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Božično–novoletni koncert Godbe na pihala Sveti Anton		
Zaporedna št. 15	Medij; Doseg	Regionalobala.si; 0		
	Rubrika / Datum	Ostalo, 18. 12. 2014		
Stran v zbirki 26	Avtor	neznan avtor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Koncert MPZ Štefan Kovač ob svetovnem dnevu zborovskega petja		
Zaporedna št. 16	Medij; Doseg	Sobotainfo.com; 15000		
	Rubrika / Datum	Ostalo, 18. 12. 2014		
Stran v zbirki 28	Avtor	Rubin Simon		
	Teme	Svetovni dan zborovskega petja		

	Naslov	Zato, Orfej, vztrajaj, poj, pri tem ne šteje več let!		
Zaporedna št. 17	Medij; Doseg	Delo; 157000	Stran: 19	Površina: 937 cm ²
	Rubrika / Datum	Panorama, 19. 12. 2014		
Stran v zbirki 30	Avtor	Karba Dejan		
	Teme	Slovensko zborovsko tekmovanje Naša pesem		

	Naslov	Pomagaj si sam – in nihče ti ne bo pomagal		
Zaporedna št. 18	Medij; Doseg	Delo; 157000	Stran: 21	Površina: 774 cm ²
	Rubrika / Datum	Kultura, 19. 12. 2014		
Stran v zbirki 32	Avtor	Bratož Igor		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Z jeseniškimi godbeniki v 2015		
Zaporedna št. 19	Medij; Doseg	Gorenjski glas – Jeseniške novice; 37000	Stran: 6	Površina: 186 cm ²
	Rubrika / Datum	priloga Jeseniške novice, 19. 12. 2014		
Stran v zbirki 34	Avtor	Rabič Janko		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	Kultura za vsak čas		
Zaporedna št. 20	Medij; Doseg	Gorenjski glas – Jeseniške novice; 37000	Stran: 6	Površina: 270 cm ²
	Rubrika / Datum	priloga Jeseniške novice, 19. 12. 2014		
Stran v zbirki 35	Avtor	Sodja Andraž		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

	Naslov	"Na vaje sem se vozil z biciklom, s pozavno v naročju"		
Zaporedna št. 21	Medij; Doseg	Primorske novice; 50000	Stran: 14	Površina: 1817 cm ²
	Rubrika / Datum	7. val, 19. 12. 2014		
Stran v zbirki 36	Avtor	Macarol Bogdan		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Priznanja JSKD		

	Naslov	Slikarji v lenarški knjižnici		
Zaporedna št. 22	Medij; Doseg	Večer; 108000	Stran: 23	Površina: 42 cm ²
	Rubrika / Datum	Podravje, 19. 12. 2014		
Stran v zbirki 42	Avtor	D.L.Ž.		
	Teme	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti		

Reach: 0

Country: Slovenija

1 / 2

Ekstaza giba, zvoka, barv

sreda, 17. december 2014

Celovečerna predstava plesnih miniaturn na uglasbene pesmi Srečka Kosovela je lahko vzorčen primer estetsko izčiščenega goriškega sožitja kreativnih vzgibov različnih generacij in profilov. Je tudi vnovičen primer dejstva, da so nekdanje meje med ljubiteljsko in profesionalno kulturo izginile.

NOVA GORICA Mestna občina Nova Gorica je leto 2014 posvetila plesnim doživetjem in projekt *Skica na koncertu*, kot sta ga zasnovala **Maja Jerman Bratec** in **Gregor Maver**, je minulo nedeljo na odru Slovenskega narodnega gledališča Nova Gorica v velikem slogu razstavil izjemno živost ustvarjalnosti - tako plesne kot glasbene in likovne. V produkciji **Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti** območne izpostave Nova Gorica in Zveze kulturnih društev Nova Gorica je nastal iskren in ustvarjalno žlahten poklon pesniku Krasa, saj je sedem njegovih izbranih pesmi zaživelo v izvirnih koreografijah in novih

Reach: 0

Country: Slovenija

Kazalo

1 / 2

instrumentalnih skladbah, ki so jim na uprizoritvi prav poseben svetlobni čar dajala tudi razstavljeni likovna dela plesnih motivov, nastala na likovni delavnici pod mentorstvom **Gregorja Mavra, Klemna Bruna in Aleksandra Pece**.

V blagem sožitju tonalnosti in atonalnosti je **Anže Vrabec** na klavirju uglasbil Kosovelovo pesem *Skica na koncertu*, gibko in občuteno pa jo je v plesno miniaturo preoblekla **Špela Kralj**. *O grenka trudnost*, ki jo je uglasbil **Miran Rustja** je s posnetkom v izvedbi Moškega pevskega zbora Srečko Kosovel Ajdovščina navdihnila sodobni plesni izraz **Michala Rynie**. Mojstrsko govorico telesa **Igorja Sviderskega** sta vodili pesmi *Lirični piano* in *Korak, ki odmeva*. Prepoznavni plesni slog **Nastje Bremec** je tokrat navduševal v sugestivni koreografiji na zanimive ritmične figure in motive in improvizacijo **Dejana Vidoviča**, ki je na harmoniki ustvarjal in poustvarjal vzdušje Kosovelove pesmi *Cesta samotnih*. Pesem *Razpoloženje* je skladatelju **Marijanu Mlakarju** prebudila navdih za tehtno novo glasbeno delo za klarinet in klavir, ki sta ga izvrstno krstno izvedla **Joža Kotar** in **Luca Ferrini**, z vso odličnostjo sodobnega plesa pa jo je oplemenitila **Nika Mlakar**. Če se je Mlakar pri soočanju s Kosovelovo poezijo odločil za bolj tradicionalne harmonije kot sicer, je priznani briški bobnar in tolkalec **Zlatko Kaučič** tudi v tem projektu ostal zvest svojemu samosvojemu izrazu. Z najrazličnejšimi zvočili je ustvarjal impresivno elektroakustično *Potovanje* in v njegovem zvočnem razkošju je vzknila plesna ekstaza **Daše Grgič**.

Glas Srečka Kosovela, ali bolje njegove poezije, je na začetku predstave izvrstno interpretiral **Nejc Cijan Garlatti** in nas tako v nadaljevanju večera resnično prepustil zgolj čisti umetnosti giba, zvoka in svetlobe.

Post koncertna Skica se je zgodila v Rotundi SNG Nova Gorica, kjer so na ogled postavili vizualne podobe, ki jih je navdahnila boginja plesa Terpsihora.

TATJANA GREGORIČ (Radio Koper)

Reach: 0

Country: Slovenija

1 / 1

Brezplačne praznične ustvarjalnice za otroke: Božičkova ustvarjalnica, KC Primoža Trubarja Šentjernej

---

Komentiraj

Natisni

Objavi

Objavi

Objavi

Všeč mi je

0

18.12.2014 | 16:30

ČETRTEK, 18. december

16.30-17.15

Mentorica: Vesna DI DOMENICO

Organizatorja: JP EDŠ, d.o.o., **JSKD** OI [Novo mesto](#)

Reach: 0

Country: Slovenija

1 / 2

Peninski in glasbeni objem

Komentiraj Natisni Objavi Objavi Objavi Všeč mi je 0

18.12.2014 | 14:45

črnomelj - Društvo vinogradnikov Črnomelj in črnomaljska območna izpostava **Javnega sklada za kulturne dejavnosti** sta včeraj pripravila že peti večer belokranjskih penin. Na večeru so se predstavili trije od petih belokranjskih pridelovalcev penin, in sicer Vinska klet Kmetijske zadruga Metlika, Simoničevi iz kleti Semiške penine in Prusovi iz Vinske kleti Prus s Krmačine.

Prisotni, ki so dodobra napolnili Črnomaljsko klet, so izvedeli marsikaj o tem, kako postreči, nazdravljati in piti penino, ki ni običajna le ob nazdravljanju ob prehodu iz starega v novo leto, ampak je vse bolj priljubljena pijača vse dni v letu. Ljubitelje penin sta pozdravila tudi črnomaljska županja Mojca Čemas Stjepanovič in predsednik Društva vinogradnikov Črnomelj Zdravko Bahor. Za zabavo pa je poskrbel ansambel Novi potepuhi.

Besedilo in fotografije: M. B.-J.

[◀ nazaj](#)

Galerija

Reach: 0

Country: Slovenija

Kazalo

1 / 2

Reach: 0

Country: Slovenija

1 / 1

Brezplačne praznične ustvarjalnice za otroke: Božičkova ustvarjalnica, KC Primoža Trubarja Šentjernej

---

Komentiraj

Natisni

Objavi

Objavi

Objavi

Všeč mi je

18.12.2014 | 16:30

ČETRTEK, 18. december

16.30-17.15

Mentorica: Vesna DI DOMENICO

Organizatorja: JP EDŠ, d.o.o., **JSKD** OI [Novo mesto](#)

Naših 180 let

Osnovna šola bratov Letonja Šmartno ob Paki v korak s časom in zahtevami učencev

Tatjana Podgoršek

»Šola niso klopi in zidovi, šola so bili, smo in bodo ljudje!« so zapisali na vabilu za osrednjo prireditev ob 180-letnici šolstva v Šmartnem ob Paki tamkajšnji učenci in učitelji. Prireditev bo v torek, 23. decembra, ob 18. uri v dvorani šmarškega kulturnega doma.

Splet dejavnosti so strnili v projekt z naslovom Naših 180 let. Potekajo od začetka šolskega leta. Večino predvidenih dogodkov bodo sklenili do konca koledarskega leta, nekatere do konca šolskega leta. Tako so med drugim učenci šole pisali upokojenim učiteljem, ti naj bi se jim nanj na takšen način tudi odzvali. Pripravili bodo priložnostno razstavo, na kateri bodo predstavili nekaj znanih nekdanjih učencev šole, skupaj s Pošto Slovenije so objavili za učence šole natečaj za priložnostno poštno znamko in nanj prejeli več kot 20 predlogov. Pestro bo tudi na sam dan osrednje prireditve.

V korak s časom in zahtevami

Bojan Juras, ravnatelj šole, je prepričan, da dostojno nadaljujejo in negujejo tradicijo šolstva v lokalni skupnosti. Po njegovih besedah je njihova šola, ki jo v tem šolskem letu obiskuje 299 učencev, prijazna, sončna, dejavnosti na njej vodilo dogajanja v okolju. Pri tem sodelujejo z občino, klubi in društvi v njej. Skrbijo za prijazno šolsko okolje. Če se že pojavijo kakšne težave, jih rešijo s skupnimi močmi. »Glede na odziv so starši naših učencev zado-

voljni.« Svoje sposobnosti, znanje

lahko učenci nadgrajujejo v 60 interesnih dejavnosti, izvajajo jih z učitelji ali zunanjimi izvajalci.

»Kako opravljamo svoje osnovno poslanstvo, dokazujejo uspehi naših učencev na raznih tekmovanjih, v gibanju Mladi raziskovalci za razvoj Šaleške doline ... Že nekaj let je povprečen učni uspeh dobra štirica. Učenci šmarške šole so uspešni tudi na svoji nadaljnji izobraževalni poti.«

Trditev, da gredo v korak s časom in zahtevami učencev, staršev, okolja, je Juras podkrepil z nazivi, s katerimi se ponša učilna zidana: **kulturna šola**, eko šola, bila je med prvimi in še danes je med vodilnimi tako imenovanimi e-šolami, je ena od 60 osnovnih šol v državi in ena od sedmih v celjski regiji, ki je v tem šolskem letu uvedla drugi tuji jezik v drugem razredu. Poseben bralni projekt, mednarodno sodelovanje, Miklavžev sejem in še nekateri manjši projekti so njena posebnost. Pod njeno okrilje sodi tudi vrtec, s katerim izvajajo razne prireditve.

Na »tekočem« so radi, dodaja Juras, še glede učnih pripomočkov. Vsi razredi imajo projektorje, učitelji prenosne računalnike, za projekt tablic se za zdaj še niso odločili. »Imamo pa sodobno spletno stran, »opremljeno« z aktualnimi informaci-

jami. Pravijo: lastna hvala, cena mala. A v našem primeru ni tako. Res se trudimo, prilagajamo in imamo kaj pokazati.«

Šola ostaja sončna, zanimiva ...

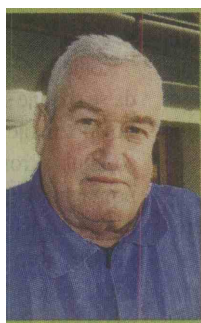
V prihodnje nameravajo tradicijo šolstva v okolju nadaljevati vsaj tako zavzeto kot doslej. Zelijo ostati, zagotavlja Bojan Juras, središče dogajanja v kraju, prijazna, lepa, sončna, kakovostna, kulturna, zanimiva, sodobna šola. »Upam, da bo imela lokalna skupnost posluš za naše potrebe in poskušala po svojih zmožnostih čim prej poravnati zaostale obveznosti, da bomo lažje poslovali.« je sklenil pogovor Bojan Juras.

Učenci lahko svoje sposobnosti, znanje nadgradijo v 60 interesnih dejavnostih

Že nekaj let je povprečen učni uspeh dobra štirica

Ivanka Prašnikar, še živeča najstarejša učiteljica šole: »Na šolo, v kateri sem učila od leta 1949 do upokojitve, me vežejo lepi spomini. Kar nekaj let sem učila prvi razred, nato pa postopoma »napredovala« do petega. Po 40, celo 45 učencev sem imela v razredu. Prva leta po vojni jih je bilo treba naučiti pisati, brati po slovensko in tudi računati. Bili so različno stari, različno sposobni. Nisem jim bila samo učiteljica, bila sem jim tudi mama. Začeli smo brez učnih načrtov. Kasneje smo jih dobili, a tudi nekatere novosti, kot je bila nova matematika. Učili smo se eni in drugi. To so bili težki časi za učitelje, učence in tudi njihove starše. A smo jih brez posebnih težav s skupnimi močmi zmogli.

Šmarška šola je bila vrsto let poznana po dobrih učencih, njihovih izstopajočih uspehih. Učitelji smo se trudili in za skupne uspehe namenili veliko prostega časa. Nazadnje sem se v njej mudila lani ob praznovanju 50-letnice

generacije. Ponosna sem, da sem del zgodovine šolstva v kraju.«

Avgust Podgoršek, učenec in leto dni tudi učitelj na šoli: »Šolski prag sem prestopil s 6 leti starosti. Naš učni pripomoček so bile lesene tablice in posebno pisalo. Vladovala sta red in disciplina, manjkala tudi ni kakšna zaušnica, če ni šlo drugače. V šolo smo hodili peš, nekateri so imeli do šole več kilometrov. Interesnih dejavnosti je bilo za vzorec. Ko sem učil, so se razmere nekoliko spremenile. Generacija, ki sem jo učil, je bila super. Tudi sicer je šola slovela po dobrih učencih.

Razvoj šolstva v Šmartnem ob Paki zadnja leta spremljam s pomočjo vnuka in vnukinje. Šola je napredna, tehnologija dela svoje, učenci zahtevni, kolikor pa slišim, je težje z disciplino, tudi nekatere vrednote so se »izgubile«. Občutek imam, da je vpliv staršev prevelik, da ti preveč ščitijo otroke.«

Bojan Juras: »Prilagajamo se, si prizadevamo, da smo vsi zadovoljni.«

Poslanki odprli lokalni pisarni

ŠENTJUR - Obe poslanski z območja Šentjurja in Dobja sta v preteklih dneh odprli svojo lokalno pisarno. Anita Koleča, iz vrst Stranke Mira Cerarja, bo uradovala na na lokaciji svoje prejšnje zaposlitve vodje izpostave **javnega sklada za kulturne dejavnosti** v centru kulture Gustav, Jelka Godec, SDS, pa v stavbi stare občine ob prostorih podjetniškega inkubatorja.

Anita Koleča bo zainteresirani javnosti na voljo vsak ponedeljek med 12. in 14. uro. Kot pravi, je poslanska pisarna pomembna za ohranjanje stika z volivci v domačem okolju. Hkrati pa se opaža, da se vse več ljudi nanjo obrača preko elektronskih medijev oz. telefona. Pisarna Jelke Godec bo za obiskovalce odprta vsak prvi delovni ponedeljek v mesecu in sicer med 10. in 11. uro dopoldne ter med 17. in 18. popoldne. O pristojnostih poslancev se obe strinjata, da velikokrat ne morejo narediti toliko, kot bi ljudje od njih pričakovali. Godčeva pa dodaja, da kljub večkrat nezadovoljivim odgovorom na poslanska vprašanja lahko na ta način vsaj spodbudijo določene premike v postopkih in projektih. StO

Stupica za podžupana

ŠMARJE PRI JELŠAH – Župan Stanko Šket je za podžupana imenoval Davida Stupico, ki je prav tako kot župan član Liste Stanka Šketa.

David Stupica je zaposlen kot koordinator šmarske območne izpostave **javnega sklada za kulturne dejavnosti**. Župan Stanko Šket pravi, da je pri imenovanju podžupana upošteval vrsto razlogov, na katerih temelji njegovo zaupanje. O imenovanju drugega podžupana bo Šket razmislil glede na svoj status, torej če se bo prihodnje leto upokojil in bo svojo vlogo opravljal nepoklicno. Se pa spremembe obetajo tudi v občinski upravi. Šket je za vršilko dolžnosti tajnice oziroma direktorico občinske uprave imenoval Zlatko Pilko, ki je bila zdaj vodja oddelka za družbene dejavnosti in finance.

TV

Hvaležen za privilegij izjemnega poslanstva

Po poldrugem desetletju Folklornega društva Šentjur svoje poglavje v njem zapira umetniški vodja Bogomir Brložnik

Petnajst let je od takrat. V dvorani gasilskega doma so se po dolgem času zbrali ljudje, ki so jim bili blizu ljudska pesem, glasba in ples. Leta 1963 se je v kraju sicer že udomačila folklor, potem je sledil daljši mrk. Ko se je Bogomir Brložnik preselil v Šentjur, ga je sloves hitro dohitel. Predan ljudski zapuščini je zadnjih petnajst let oblikoval del kulture v občini in jo skupaj s predanimi člani folklornega društva oživiljal in ohranjal za zanamce. Z zadnjim letnim koncertom, ki je bil presežek na več ravneh, se Mirko, kot ga poznajo prijatelji, poslavlja od aktivnega dela v društvu. V pogovoru za Novi tednik smo se z njim sprehodili po bogati poti nekega življenjskega poslanstva.

Kot pravi, je bilo lepo, a tudi naporno. Kot umetniški vodja moraš biti na vsaki vaji stoodstoten. Da bi člani kategera amaterskega društva svojo pripadnost čutili tako močno, je danes skoraj težko pričakovati. Sicer društvo trenutno združuje približno 25 članov večinoma srednjih let, prav mladih trenutno nimajo. »Po svoje to ni slabo. Zdi se mi, da človek srednjih let nekako bolj prepričljivo podaja tovrstno izročilo. Po drugi strani pa je folklor tudi fizično zelo aktivna dejavnost in v tem pogledu so v prednosti mlajši.« V Folklornem društvu Šentjur še vedno deluje tudi sekcija 63. »To so ljudje, ki so s folklorno dejavnostjo tega leta v kraju začeli. Še vedno plešejo, in čeprav ne sledijo aktualnim tokovom v stroki, ohranjajo energijo, plese in tudi ener-

gičnost tistih časov. Pod črto je to zagotovo obogatitev in lani smo večjo prireditev ob 50-letnici folklorne dejavnosti pripravili združeni – vsi skupaj.« Vsaj od daleč tudi nad folkloristi bdi javni sklad za kulturne dejavnosti, kjer imajo za vsako področje strokovne sodelavce. Na območjih in regijskih srečanjih jih usmerjajo in tudi ocenjujejo.

Resnobnost prava in idila ljudskega izročila

Ime Bogomirja Brložnika je sicer uveljavljeno v povsem drugem svetu. Med drugim je bil sodnik za prekrške, zdaj je pravnik v občinski upravi v Šoštanj. »Folklor je bila kljub vsemu moja prva ljubezen. Na Šaleškem je v 80. letih prejšnjega stoletja delovala zelo močna folklorna skupina Koleda. Pridružil sem se ji pri štirinajstih letih, v osmem razredu osnovne šole. Takrat nas je bilo veliko mladih, folklo-

»Doma bi me kot velikega ljubitelja ljudskega izročila izdala predvsem tematska knjižnica. V bloku si kmečke sobe s krušno pečjo seveda nisem omislil. Če pa že govoriva o skritih željah ... Najti in zvesto obnoviti kakšno arhaično domačijo, kot je to naredil Bojan Guček s Kozjansko domačijo. To bi bilo nekaj. Upam, da se domačini v Dobju zavedajo, kako lep projekt je to. Ko se tam zgodi še kakšen prijeten dogodek z godci, s pevci, je harmonija popolna.«

ra je bila nekako modna, potovali smo po vsem svetu. Če govoriva o Koledi, mislim, da se s svojimi člani ni podala le v Afriko. Med drugim je bila skupina na tritedenski turne-

Po petnajstih letih predanega dela v Folklornem društvu Šentjur so se svojemu prijatelju in mentorju Mirku člani zahvalili tudi s priložnostnim darilom.

ji v Ameriki, na gostovanju na Finskem, v Angliji, Španiji, na Poljskem, udeležila se je celo festivala v Hongkongu. V Koledi smo bili močna skupina z dovolj programa in ljudmi, ki so brez težav pripravili celovečerni program. Neskromno lahko rečem, da sem se v tistem času dokazal. Neva Trampuš – z možem Miletom je bila duša in motor te skupine – me je opazila in spodbudila, da sem se udeleževal številnih izobraževanj. Z vsem bitjem in žitjem sem sprejemal to znanje. Mislim, da sem se ujel s pravim bistvom izročila. Ravno pri folklori večinoma vidimo samo ples, vendar je še toliko drugega; običajno življenje, slovstveno izročilo, pesem na primer pri nas še bolj kot ples ...

Nad izročilo s spoštljivo roko

Začetna izobraževanja je Bogomir Brložnik nadgradil

še z osebnim raziskovanjem in izobraževanju v kasnejši dobi. »Lahko rečem, da ljudske plesne precej obvladam. Ko jih v neki različici oživiš na odru, jih je treba vplesti v nastop kot celoto. Treba je vedeti, da vse odrske rešitve niso ravno ljudskega izvora. Je pa dobro, če so avtorski elementi v sozvočju z izročilom. Poznam tudi primere, ko so večje skupine ubrale zelo umetniški pristop, na drugi strani pa so si pri nošah prizadevale biti karseda izvirne - rezultat se mi je zdel precej anahronističen. Sam zagovarjam načelo, da je treba ostati čimbolj zvest izročilu. Vsega ostalega imamo v tem svetu tako ali tako v preobilju ...«

Brložnik pravi, da preprost kmečki človek naše preteklosti res ni zgradil visoke umetnosti, a je to ljudsko blago naše avtohtono bistvo, prisrčno in zvesto neki podobi. Prepričan je, da občinstvo to začuti in rezultat je - tako kot je bilo na zadnjem koncertu - vreden truda. Tudi zato ples na odru vedno zaokroži s pesmijo, prikazom življenjskih običajev, obredov, tudi z bogatim slovstvenim izročilom. Marija Stanonik na primer je s sodelavci na terenu doslej zbrala kar 40 knjig gradiva. In ves ta zbran zaklad je rad vključeval v program, ki ga je pripravljala. Nastope je obogatila tudi Majda Mauer, ki v njihovi folklorni skupini zelo dobro obvlada narečje in ima hkrati dar za nastopanje. Tako je med plesi na odru povedala številne zgodbe in pripovedi v narečju, ki je ljudem še kako blizu.

Med folkloristi se je spleto tudi precej romantičnih vezi, kar nekaj parov se je poročilo in ples opustilo. Nekateri so kljub družinskim obveznostim ostali zvesti folklori in zdaj na vajo pripeljejo še otroke. V takšnih primerih folklor postane tudi del družinskega izročila. Bogomir je svojo ženo sicer našel na Kozjanskem, v Dobju.

»Ona sicer ni bila nikoli članica folklorne skupine. Je bila pa ves čas kritična opazovalka, ki me je pri delu podpirala, četudi bi bilo včasih zanj lažje, če bi bil več doma. Ko sem po dolgih letih zaradi selitve v Šentjur z aktivnostmi pri Koledi končal, je bila prav žena tista, ki je v Šentjurju naredila nekaj reklame zame in tako smo leta 1995 začeli tu. Takrat je bilo zanimanja sicer več, kot je treba plesalcev za eno postavo - to je šest parov in še godci - ampak mnogi seveda niso ostali. Ko se zdaj oziram nazaj, je dosežek, vreden zadovoljstva, morda prav to, da smo nekateri tako dolgo brez prekinitev vztrajali. Ljubezen do ljudskega izročila namreč v takšni skupini združuje izjemno različne ljudi, tako poklicno kot starostno.«

Sam je skupini posvetil vsaj večer na teden, včasih tudi več. Zdaj te obveznosti ne bo več, a kot pravi, bo z ljudskim izročilom zagotovo še ostal povezan.

Od Bele krajine do kozjanskih gričev

Prvi splet in prve noše šentjurskih folkloristov so bili belokranjski. »Morda je to tudi nekoliko stereotipno, ker so noše relativno enostavne. Zahtevnost plesa pa je seveda odvisna od koreografije. Sam sem bil znan po tem, da sem delal še kar zahtevne stvari,« pove. Danes se šentjurčani lahko pohvalijo s številnimi spleti in štirimi kompleti noš, kar jim omogoča že kar obsežen program. »Težava je le v tem, da je plesalcev le za eno postavo. Kar pomeni, da je med preoblačenjem treba poskrbeti za kakšno mašilo, a tudi sicer je to kar naporna zadeva.«

Dobra strokovna podkovanost vodje prinese s seboj tudi visoke standarde. »Včasih sem sicer čutil, da smo prehitro zadovoljni. Ampak večina sem ljudi sprejemal takšne, kot so, in jim po možnosti stopil nasproti. Ni

se mi zdelo prav, da bi jim s pretrdo roko priskutil tisto, kar imajo sicer radi. Tudi za skupino to ne bi bilo dobro. Ob posameznih projektih, kot so bili letni koncerti, sem šel tudi do roba njihovega potrpljenja in strpnosti. Ampak smo zdržali in glede na rezultat se je več kot splačalo.«

Tudi v najbolj napornih časih mu motiva za delo v skupini ni zmanjkalo. »Vedno sem imel pred očmi ta privilegij dela za ljudskim izročilom. Ukvarjal sem se z nečim, kar se je ustvarjalo skozi generacije rodov, z nečim, kar nam oblikuje identiteto in kar bomo zapustili zanamcem. In to je res izjemno poslanstvo,« sklene Brložnik.

SAŠKA T. OCVRK

Foto: TANJA GOBEC

Ljubezen in folklor z roko v roki

»Pravo me je nagovorilo drugače kot folklor. Na eni strani nam lajša življenje, po drugi strani ga v sodobni hipernormirani slovenski družbi zapleta in mnogokrat prihaja samo s seboj navzkriž. A četudi bi še enkrat izbiral, bi se odločil enako. Dokler je etnologija prostovoljna in prostočasna dejavnost, sta v njej tudi strast in veselje. Če bi bil to moj poklic, bi se to morda izgubilo. Tega pa si ne bi pustil vzeti,« pripoveduje Bogomir Brložnik. »Skrbeti za izročilo se mi zdi veliko poslanstvo. Nekaj bomo ohranili folkloristi, nekaj se bo ohranilo zapisanega, marsikaj nastaja tukaj in zdaj. Gasilske veselice na primer, praznovanje abrahama in tudi drugih življenjskih obletnice s smrekami in prometnimi znaki - vse to bi bilo vredno entnološke in antropološke pozornosti. Kdove, morda bodo tudi to enkrat postavljali na oder.«

Page: 31

Reach: 47000

Country: SLOVENIA

Size: 870 cm2

Kazalo

3 / 3

Bogomir Brložnik je kot umetniški vodja folkloro vedno dojemal kot celostno ljudsko izročilo. Na zadnjem letnem koncertu je običaje in navade v povezovalnem programu izvrstno predstavila družina Kalan. Alenka in Grega sta bila nekoč folklorista, ki sta se zaradi obveznosti morala rednim aktivnostim odpovedati. S svojimi tremi otroki Julijo, Davidom in Veroniko sta na odru prikazala, da je ljudsko izročilo lahko tudi čudovita družinska dediščina.

Kostumografinja Ina Čebular

Kreiranje in šivanje kot izziv

BRESTANICA - Cetudi Ino Čebular iz Brestanice mnogi izmed vas tako ali drugače srečujete na različnih prireditvah, razstavah in uprizoritvah odrskih del, pa pogosto še vedeli ne boste zarjo ali jo le stežka opazili, saj se vselej skromno in tiho umakne v ozadje. Ker raje prepusti, kakor pravi, da njena dela govorijo sama zase. Njeno delo pa je vse prej kot vsakdanje ali razširjeno, pogosto premalo cenjeno, resnici na ljubo pa tudi cenovno podcenjeno.

Če povemo, da je **Ina Čebular**, rojena na prestopni dan v letu 1968, ki se je iz rodnega Šmarja pri Jelšah oziroma iz Ljubljane, kjer je ostala po zaključnem študiju, pred desetimi leti preselila v Brestanico, strastna zbirateljica starega perila, se vam bo zdela nemara čudna, vsekakor pa manj, in bolj občudovanja vredna, če kar takoj zapišemo, da je pripravila že več uspešnih in odmevnih razstav na temo starega perila, kot kostumografinja ali garderobierka pa sodelovala pri več filmih in gledališčih. Kot pravi, jo je za šivanje že v zgodnjih otroških letih navdušila babica, ki je bila šivilja, in njena dobra stara neuničljiva 'singerca' Ina še danes služi kot glavni delovni pripomoček. Zato je že v rosnih letih sešila vso garderobo za svojo zbirko punčk, kmalu zatem znala zašiti tudi oblačila zase in se v svojo izvirno kreacijo odela tudi za maturantski ples. Kreiranje oblačil in šivanje sta ji namreč že v osnovni šoli predstavljala takšen izziv, da se je želela po zaključenem osnovnošolskem izobraževanju tudi vpisati na

tedanjo poklicno tekstilno srednjo šolo, a jo je od tega odločno odvrnila šolska poklicna svetovalka, ki se je zavedala, da bi si s tovrstno odločitvijo nadebudna odličnjakinja, ki je izkazovala nadarjenost na več področjih, zaprla vrata za nadaljnji študij. Tako se je vpisala na kemijsko srednjo šolo in po zaključku le-te na fakulteto za kemijo v Ljubljani, a že kot študentka delala bodisi kot asistentka kostumografov bodisi kot kostumografinja ali garderobierka za različne naročnike, za profesionalna in amaterska gledališča, v teh vlogah sodelovala pri krajših filmih AGRFT in kar petih celovečernih filmih. Kljub uspešno zaključenemu študiju kemije pa je v stroki kot inženir kemije delala le krajši čas v eni izmed ljubljanskih tovarn, saj se je ob delu vpisala na podiplomski študij na naravoslovno fakulteto v Ljubljani, na kateri je magistrirala s področja tekstilstva. V tistem obdobju sta se s kolegico **Ksenijo Zajc** po naročilu založbe Mladinska knjiga lotili izdelave prve maskote, med otroci priljubljenega

Maćka Murija, temu je sledilo naročilo za izdelavo maskote Modri medo in drugih, med drugim šentjernejskega petelina, ki je vsa leta stalni spremljevalec prazničnih in drugih prireditev v bližnji občini Šentjernej, ali Hermana Lisjaka, ki ste ga lahko pogosto srečali na gradu Rajhenburg v sklopu otroške razstave Muzeja novejših zgodovine Celje. Izdelava tovrstne maskote pa je vse prej kot mačji kašelj, pripoveduje Čebularjeva, saj njeno izdelovanje na podlagi grafične podlage naročnika traja več tednov, v kolikor podlage ni, pa izdelava zahteva še dodaten čas. Gre namreč za uniikatno in ne serijsko izdelavo, pravi Ina, od izbora ustreznih materialov, da so ti čim bolj trpežni, ustrezno padajoči, do drobnih in večjih dodatkov in našitkov iz posebnih materialov. Ina se namreč od tipičnih kostumografov loči po tem, da ne izriše zgolj podlage ali kroja, temveč se loti celotnega procesa, to je od raziskovanja zgodovinskega ozadja in nabave materialov do šivanja. Tako je denimo oblikovala in zašila

kostume za razstavo oblačilnega videza gospodov Rajhenburških, pa oblačil za skupino JSKD Krško, ki v krškem mestnem muzeju upodablja krške zgodovinske osebnosti, je tudi avtorica razstave Korzeti, krila in krinoline, pa sešitih kostumov za izvedbo igre sevniških gledališčnikov Celjski grofje in še bi lahko naštevali. A med njej posebej ljubimi je zbirka starinskega spodnjega perila, ki ga je razstavila že v številnih slovenskih krajih. Perilo zbira že od leta 2003 in si želi v prihodnosti v Brestanici, kjer ima tudi sedež podjetja, vzpostaviti muzej spodnjega perila, ki bi bil edini tovrsten ne le v Sloveniji, temveč tudi v Evropi, če ne še širše. Kakor ob koncu iskreno pove, so časi vse prej kot naklonjeni dejavnosti, da bi ta prinašala tudi dostojen zaslužek glede na vloženo delo, a ji ta predstavlja vsakič znova izziv, saj obenem zadovoljuje tudi svojo kreativno umetniško plat in veselje do šivanja.

Bojana Mavsar

Page: 14

Reach: 54000

Country: SLOVENIA

Size: 408 cm2

Kazalo

2 / 2

Ina Čebular

Med drugim je izdelala kostume za t. i. slavne Krčane ...

... s Ksenijo Zajc pa tudi za šentjernejskega petelina.

Premiera »Al' en al' dva?«

LESKOVEC PRI KRŠKEM - Zdenko Perc iz Kulturnega društva Leskovec pri Krškem je 28. novembra v leskovški šoli premierno uprizoril monokomedijo »Al' en al' dva?«, ki jo je v vipavskem narečju napisala dramska igralka Saša Pavček, za domači oder in v tukajšnje narečje pa priredil Perc.

Po premierni uprizoritvi (z leve): Nina Prah, Zdenko Perc, Klavdija Mirt in Alen Jelen

Poleg slovenskega režiserja, dramaturga in igralca **Alena Jelena**, ki je prevzel režijo igre, so Percu pri postavljanju igre na oder stali ob strani še dramaturginja **Anja Krušnik Cirnski**, kostumografinja **Ina Čebular** in člani KD Leskovec **Klavdija Mirt**, **Nina Prah**, **Janez Kerin** ter nepogrešljiva tehnična ekipa društva. **Zdenko Perc** je član leskovškega društva vse od njegove ustanovitve v letu 2001. Kot amaterski igralec je igral vloge v igrah Direktorjev rojstni dan (2002), Cvetje hvaležno odklanjamo (2003), Dohodnina (2008), Zbudi se, Katka (2010), v skečih na priložnostnih in tradicionalnih prireditvah, kot sta med drugim Martinovanje po starih in novih šegah ter Pomlad prihaja, na različnih prireditvah se pojavlja tudi kot recitator in moderator. Od leta 2010 v igralski zasedbi krškega JSKD upodablja lik Janeza Vajkarda Valvasorja. Sicer pa se je Perc do sedaj izkazal tudi kot literarni ustvarjalec, objavljaj je v različnih literarnih revijah, kot so Mentor, Dialogi in Rast, med drugim pa je spisal tudi komedijo »Kšeft za znoret«, ki jo bo predvidoma konec februarja prihodnje leto v Križevcih pri Ljutomeru na odru premierno uprizorila dramska sekcija tamkajšnjega kulturnega društva. Z monokomedijo, ki s komičnim, pa tudi tragičnim prizvokom govori o vaškem gostilničarju, ki se v srednjih letih sooči s krizo identitete, bo Perc predvidoma v začetku prihodnjega leta gostoval tudi po drugih krajih. **B. M.**

Zaključilo se je leto, ki so ga posvetili plesu

Novoletna produkcija novogoriške plesne šole VIP Dance Company je v torek zvečer do zadnjega kotička napolnila veliko dvorano novogoriškega SNG, kjer se je predstavilo njihovih 350 plesalcev. Omenjena plesna šola je aktivno sodelovala tudi pri pravkar zaključenem letu, ki ga je novogoriška mestna občina posvetila plesni umetnosti. Sicer pa so številne plesne skupine, ki delujejo v občini in ki dosegajo izjemne rezultate, s plesom letos povezale številne dogodke: od slovenskega kulturnega praznika do 10. obletnice vstopa Slovenije v Evropsko

unijo. Nova Gorica je poleti v okviru plesnega leta gostila državno prvenstvo Plesne zveze Slovenije, kjer se je pri organizaciji še posebej izkazalo domače društvo Pro Dance Nova Gorica. Minuli teden sta se domača profesionalna plesalca Nastja Bremec in Michal Rynia v okviru programa SNG Nova Gorica predstavila z novim mednarodnim plesnim projektom Urbane zgodbe - Soba z razgledom, Kravata. Preteklo nedeljo pa se je niz dogodkov v plesnem letu zaključil s plesno - glasbenim in vizualnim dogodkom z naslovom Skica na koncertu v produkciji Zveze kulturnih društev Nova Gorica, Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Območne izpostave Nova Gorica. (km)

Veliki božično–novoletni koncert

RADIO 1, 18.12.2014, NOVICE, 6:30

Občina Ribnica in **JSKD** Ribnica vabita na že 27. Veliki božično–novoletni koncert, kjer boste uživali v bogatem prazničnem programu. Za vas ga pripravljajo domači ustvarjalci in vas vabijo na koncert v petek, 26. decembra ob 18. uri v dvorano Športnega centra Ribnica. Predprodaja vstopnic je v Rokodelskem centru, na dan prireditve pa od 14. ure naprej na blagajni športnega centra. Bodimo skupaj tudi letos.

Na nočni obisk prihaja Nataša Tovirac

RA KOPER, 18.12.2014, AKTUALNOSTI, 13:17

No, ampak bo ko Valter utihnil, se opolnoči začenja nočni program. Na nočni obisk prihaja Nataša Tovirac, plesna pedagoginja, plesalka in koreografinja, ena vidnejših predstavnic slovenskega sodobnega plesa, redna plesna pedagoginja v, na Umetniški gimnaziji za sodobni ples, mentorica za ples osebam s posebnimi potrebami v društvu Barka in državna selektorica za ples pri Javnem skladu za kulturne dejavnosti Republike Slovenije. Ob tem je tudi umetniška in programska kreatorka plesnega studia Intakt. Z njo bomo popolnoči iskali različne povezave med plesom in življenjem. Ugotavljali, da lahko plešemo tudi v tišini.

Reach: 0

Country: Slovenija

1 / 1

18.12.2014 15:09:34

0 komentarjev

FOTO: V Krškem že drsajo

6

S tem tednom se je začel pester praznični december v starem mestnem jedru Krškega s številnimi dogodki, delavnicami in pravljičnimi uricami za najmlajše.

Na Hočevarjevem trgu, kjer bodo vse do 5. januarja 2015 na svoj račun prišli ljubitelji drsanja, lahko izbirate med bogato ponudbo rokodelcev. Konec tedna pa bo zaživela Cesta krških žrtev z bogatim sejmskim in koncertnim dogajanjem.

Cesta krških žrtev v starem mestnem jedru je zaživela že s prižigom lučk in okrasitvijo novoletnih jelk, za katere so okraske izdelali in jih tudi na jelke obesili najmlajši iz vrtca Pravljica, uporabniki Varstveno

delovnega centra Leskovec pri Krškem in Doma starejših občanov Krško, pomagali pa so jim tudi prostovoljci Zveze prijateljev mladine Krško.

Poleg drsališča na Hočevarjevem trgu in stojnic rokodelcev se že vse od ponedeljka, 15. decembra, od 17. ure dalje odvijajo številni dogodki za najmlajše. Jutri bosta bogat praznični dan, v okviru katerega na ustvarjalne delavnice vabijo tako Mestni muzej Krško, Lončarski atelje Bernhard v Mencingerjevi hiši, **Javni sklad za kulturne dejavnosti** z etnokulinarično delavnico, Valvasorjeva knjižnica pa na lutkovno predstavo Sovica Oka, zaključila koncerta skupin Kolaž in Dan D, še prej se bodo na odru na ulici predstavila domača kulturna društva in slavni Krčani.

V soboto v staro mestno jedro vabijo KUD Liber z delavnico oblikovanja gline, ob 17. uri prihaja dedek Mraz, Zveza prijateljev mladine Krško vabi na delavnice v Mencingerjevi hiši, prav tako v svoje prostore vabi Mestni muzej. Sobotni dan se bo po predstavitvi domačih društev zaključil s koncertom Čukov in domače skupine D'Palinka.

Decembrsko praznično vzdušje se bo nadaljevalo že v nedeljo, 21. decembra, z novoletnim tekom po Krškem, 25. decembra pa bo ob 16.30. uri na tradicionalnem prostoru pri Občini Krško v izvedbi Moškega pevskega zbora Svoboda Brestanica potekal prikaz božične zgodbe (žive jaslice) pod naslovom Slovenski božič.

Podrobni program decembrskih prireditev in Prazničnega decembra v starem mestnem jedru Krškega najdete na spletni strani Občine Krško www.krsko.si.

Popravljen 18.12.2014 15:22:20

Reach: 0

Country: Slovenija

1 / 2

Božično-novoletni koncert Godbe na pihala Sveti Anton

Vabljeni na božično-novoletni koncert v Svetem Antonu. Dobimo se v dvorani združnega doma ob 19:00.

20.12.2014 ob 19:00

Vljudno vabljeni na
**BOŽIČNO-NOVOLETNI
KONCERT**

KI GA PRIBEJA
GODBA NA PIHALA

Dvorana združnega doma v
2014 ob 19h

Reach: 0

Country: Slovenija

Kazalo

1 / 2

Dvorana
Sv. Antonu 20.12.2014

Vstop prost!

komunala koper

Godba Sveti Anton bo v prazničnem decembru pripravila tradicionalni koncert in vam pričarala tisto pravo vzdušje s katerim boste lažje počakali konec leta! Program bo pester in pravi za vse okuse.

V dvorani združnega doma se bomo zbrali 20. 12. 2014 ob 19. uri.

Z veseljem vas pričakujemo,
Godbenice in Godbeniki.

Dogodek podpirajo:

- > Mestna Občina Koper
- > Komunala Koper
  - > **JSKD**
  - > Banka Koper
  - > ZKD
- > Pekarna Kljun
- > Radio Koper
- > KS Sveti Anton

Reach: 15.000

Country: Slovenija

1 / 2

Koncert MPZ Štefan Kovač ob svetovnem dnevu zborovskega petja

Člani Mešanega pevskega zbora Štefana Kovača priredili koncert ob svetovnem dnevu zborovskega petja.

[Priporoči](#) [Deli z ostalimi](#) [Pridruži se](#) za priporočila prijateljev.

Mešani pevski zbor Štefana Kovača Murska Sobota pod vodstvom zborovodje **Tomija Bušinoskega** je v družbi gostujočega **Komornega zbora Lavirint** iz Zaječara s koncertom v Murski Soboti počastil **mednarodni dan zborovskega petja**.

Zahvaljujoč zvestemu občinstvu, Mešani pevski zbor Štefana Kovača vsako leto ob svetovnem dnevu zborovskega petja, priredi koncert v cerkvi **Svetega Nikolaja v Murski Soboti**. Letošnji koncert je izzvenel še nekoliko širše, saj nas je s svojim programom počastil Komorni zbor Lavirint iz Srbije. Pobuda za skupni koncert zborov se je začela [razvijati](#) pred nekaj meseci, ko smo se srečali na tekmovalnih odrih 29. Mednarodnega pevskega tekmovanja Franz Schubert na Dunaju. Kljub vse težjim razmeram, ki vplivajo na delovanje našega zbora, so po stkanih vezeh stekli dogovori za skupen nastop.

Reach: 15.000

Country: Slovenija

Kazalo

1 / 2

Komorni zbor Lavirint z zborovodkinjo Željko Aleksić, ustanovljen marca 2001 v Zaječaru, izvaja vokalno glasbodomaičih in tujih avtorjev iz različnih časovnih obdobij. V sodelovanju z znanimi glasbeniki iz Zaječara je posnel himno mesta, Zaječar, voljeni grade, monodramo Poslednja rukovet ter sodeloval pri projektu Bujanj karavan. Ta material je zavalzel priredbe nekaterih tradicionalnih pesmi iz Timoka in je bil uporabljen pri etno filmu "National Timok art". V preteklosti je Lavirint prejel priznanje za kulturno sodelovanje s slovensko kulturno skupnostjo "Ivan Cankar" iz Timočke Krajine. Leta2012 je izvedel odličan nastop na drugem mednarodnem zborovskem festivalu v Balchiku v Bolgariji in leta 2013 osvojil zlato priznanje na četrtem beneškem glasbenem festivalu v Italiji. Letos je osvojil srebrno priznanje na že omenjenem tekmovanju na Dunaju in skupaj z dvema zboroma iz Švedske in orkestrom pod vodstvom Georga Kugija izvajal del oratorija Letni časi Josepha Haydna.

Svetovni dan zborovskega petja praznujemo drugo nedeljo v decembru **že triindvajseto leto**. Tako z združenimi močmi, številni pevke in pevci iz mnogih krajev po svetu v povezovanju glasbe slavimo tudi solidarnost, mir in razumevanje.

Angelca Čarni

Zato, Orfej, vztrajaj, poj, pri tem ne šteje več let!

Petindvajset let muziciranja Komorni zbor z apetitom po tehnično izpopolnjenem petju – Pevsko tradicijo uveljavljajo med mladimi

Več kot dvesto zborov muzicira širom po Sloveniji in le nekaj tehnično izjemnih ter muzikalno dobro preskrbljenih je najti severovzhodno od prestolnice. V Prekmurju in Prlekiji izstopata ostareli mešani pevski zbor Štefana Kovača in mladostni ljutomerski Orfej, ki jutri praznuje petindvajseto obletnico – z Rossinijevo *Messe Solennelle*, maša za zbor, soliste, dva klavirja in harmoniko.

DEJAN KARBA

Romana, Selma, Smiljan, Ksenja, Gita, Marinka, Duško, Goran, Mija ... so zboristi. Združila jih je zamisel o lepem petju. Najprej so bili še drugi, mnogi so se vmes posloveli in šli kasneje zbor raje poslušat. Na začetku, pred petindvajsetimi leti, so bili entuziasti. Sestali so se zato, da bi muzicirali. Da bi našli umetnost po svojem okusu, da bi peli. Ne zgolj ob in po šankih, temveč tudi tako, zares in za čisto in trezno dušo. Fantje so medse povabili mlada dekleta in Romano, ki je takrat v Ljutomeru prevzemala vodenje upokojenskega zbora – ja, tudi ta ima tradicijo in svilen tenki glaski še dandanes marsikomu, ko je v Ljutomeru revija odraslih zborov, iz kotičkov oči iztisnejo solzo. Kot pravi Romana Rek, umetniška vodja Orfeja, so hitro ugotovili, da ne potrebujejo zgolj not in primerne prostora, temveč tudi nekoga, ki bo nasitil njihov rastoči apetit po boljšem, tehnično bolj izpopolnjenem petju.

»Niti sanjalo se mi ni, da bo iz tega nastal zbor. Posamezniki so takrat sklenili narediti majhno skupino, ki bi ji jaz zgolj mentorsko pomagala. A vse se je hitro obrnilo, prišli so novi ljudje, vmes je napredoval tudi trend zborovske glasbe. Kakovost zborovskega petja je izjemno narasla, s tem pa se je pokazala tudi potreba po tehničnem izpopolnjevanju. Vse to smo si želeli in vse to smo začeli tudi delati,« se spominja Romana Rek. Pravi, da je glavna vez, ki

že biserni čas povezuje njene pevce, ljubezen do glasbe. Do muziciranja: »V zboru se zbirajo ljudje, ki so si zelo podobni v nekih življenjskih načelih, v razmišljanju. Skupina je homogena, a sestavljena iz močnih individualcev. In tukaj nekje je prostor za mojo nalogo: če ne bi bila tak diplomat, kot sem, ne vem, ali bi zbor tako dolgo obstal, ali bi se razvijal tako, kot se je.«

Po Rekvijemu so odkrili pevske festivale

V devetdesetih je Orfej ob madžarskem orkestru in pod taktirko staroste slovenskega zborovskega petja Janeza Boleta z Mozartovim *Rekvijemom* polnil večje slovenske cerkve (tudi Plečnikovo oziroma cerkev sv. Frančiška Asiškega v Ljubljani), ko je bil kulturi namenjen denar razdeljen še bolj širokogrudno in z večjim občutkom, so bili stalni gost pevskih festivalov po Evropi. Zmeraj pa so našli čas tudi za domače občinstvo. Njihovi božični koncerti, na katerih so Prlekomo predstavili že lep nabor péte glasbe – od razvoja polifonije do črnskih duhovnih in domačih sakralnih skladb – so že uveljavljena tradicija in dobro obiskani, dvakrat so celo organizirali mednarodni festival zborovske glasbe Orfest. Tako je bilo v časih, ko so se sredstva kulturi delila še s finejšim občutkom. Danes tega več ni in implementacija idej je večinoma na ramah pevcev oziroma temelji na njihovi iznajdljivosti. A o tem, (pre)skromni, kot so, ne želijo govoriti, ampak pravijo, da je zdaj čas za praznovanje in muziciranje.

Dajmo jim prav in poleg Rossinija, ki bo v ljutomersko dvorano Kulturnega doma prvič v zgodovini postavil zbor odličnih pevcev, dva klavirja, harmoniko in soliste, omenimo še krstno izvedbo skladbe Andreja Missona na besedilo prleškega pisatelja Vlada Žabota. Seveda bo med koncertom in tudi po njem lepa misel tekla v potokih, bogat in vrhunski kulturni dogodek v organizaciji Orfeja pa bo prav vse spet napolnil s strastjo in z bogatim občute-

njem. A čez čas, ko bodo zboristi spet želeli na festival v Španijo, Belorusijo in ne vem kam že, da se izpopolnijo in dopolnijo, bodo ostali bolj ali manj – sami. Žal tudi Orfej, kar zadeva evro, deli tisto cankarjansko usodo umetnosti, v kateri več kot zanesen in pod večer razporežen bogatin, ki z jutrom obljube prekrije z lastnimi izzivi, štejeta lastna volja in pogum.

Repertoar za različne pevske tehnike

Pomurje se z Orfeju podobnimi zbori ne more pohvaliti. Neki trendi sicer so, opaža Romana, ki šele, ko jo spomnimo na kopico Orfejevih priznanj in plaket, vendarle prizna, da je njen komorni zbor tudi na širših slovenskih tleh nekaj dosegel. Od leta 1994, ko so sodelovali z Boletom, ki je bil umetniški vodja nekaj najvidnejših vokalnih zasedb v Sloveniji (Slovenski oktet, APZ Tone Tomšič, Slovenski madrigalisti), je Orfej celo nastopal pod imenom Slovenski madrigalisti in Gallus Singers. Peli so na številnih odrih na Hrvaškem, Madžarskem, Poljskem, v Avstriji, Belgiji, Belorusiji, Češki republiki, Franciji, Italiji, Nemčiji, Romuniji, Srbiji, Španiji in Švici. Na tekmovalju **Náša pesem** so pred štirimi leti prejeli zlato plaketo, uvrstili so se na tekmovalje za evropski grand prix v španski Tolosi, na Mokrajnčevih dnevih v Srbiji so osvojili drugo mesto. Lani so se udeležili mednarodnega tekmovalja na Madžarskem in osvojili veliko nagrado mesta Pécs ter posebno nagrado za najbolje izvedeno skladbo v sakralnem programu ... Komorni zbor Orfej je izdal dve glasbeni zgoščenki. V samozaložbi. »Tukaj največ štejejo ideje. Trudim se, da je naš repertoar čim bolj široko zastavljen in takšen, da zahteva različne tehnike,« pravi Romana, diplomirana čelistka, ki je postala mama zbora.

Na mednarodnem tekmovanju na Madžarskem so lani osvojili veliko nagrado mesta Pécs in posebno nagrado za najbolje izvedeno skladbo v sakralnem programu.

VLADO ŽABOT O ORFEJU

»Komorni zbor Orfej že 25 let dokazuje, da je v Prlekiji doma zelo kakovostno petje. Dokazuje pa tudi, kako pomembno je, da se v to pokrajino vrača vsaj nekaj sposobnih, izobraženih ljudi, ki sicer ukoreninjeno tradicijo ljutomerskega in prleškega petja znajo ustrezno negovati, razvijati in jo kot visoko vrednoto človeške medsebojnosti uveljaviti tudi med mladimi. To zborovodkinji Romani

Rek očitno odlično uspeva, zato ji ob tej priložnosti tudi čestitam. Sodoben človek si želi živeti v kulturnem okolju. V kulturnem sožitju z naravo, ljudmi in samim sabo. To najbrž pomeni, da je lahko samo tako razvito okolje tudi perspektivno. Zato v Prlekiji, Pomurju in nič manj v vsej Sloveniji mora prevladati spoznanje, da je kultura eden vitalnejših vlečnih konjev, brez katerega ni

rešitve iz kriznega blata. Tudi sam orfejski mit je že tisočletja kljub vsem nesrečam in bolečinam za človeštvo odrešujoč. Brez kulture, brez tolažeče, odrešujoče pesmi v človeški medsebojnosti in v duši slehernika si kratko malo ni mogoče predstavljati tega sveta. Tudi Prlekije ne. Zato, Orfej, vztrajaj. Poj. Pri tem ne šteje več let. Saj je pesem sveto izročilo človečnosti; ki nikoli ne sme onemeti!«

Žal tudi Orfej deli usodo cankarjanske umetnosti, v kateri več kot obljube bogatina štejeta lastna volja in pogum.

Homogena skupina z močnimi individualci, ki pa so si zelo podobni v nekih življenjskih načelih in razmišljanju.

Pomagaj si sam – in nihče ti ne bo pomagal

Odprava plačnih nesorazmerij v kulturi Zakon zavodom nalaga poplačilo zaposlenih, načini pa se razlikujejo

Javni uslužbenci morajo, kot je razsodilo vrhovno sodišče, dobiti tisto, kar jim pripada in za kar so bili prikrajšani od oktobra 2010 do maja 2012. Tako imenovano odpravljanje oziroma poplačevanje plačnih nesorazmerij v osnovnih plačah javnih uslužbencev ni preprost posel. Je v kulturi tudi malo krivičen?

IGOR BRATOŽ

Zadeva je pred časom dobila svoj zakon: zakon o načinu izplačila razlike v plači zaradi odprave tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah javnih uslužbencev (ZNIR-PJU) je bil v uradnem listu objavljen decembra lani, v njem pa piše, da se dolg poplača v največ dveh obdobjih, skupaj z zakonitimi zamudnimi obrestmi; rok prvega plačila je bil konec februarja 2014, drugemu pa so določili rok konec januarja 2015, seveda pa ga lahko zavodi opravijo tudi »kadar koli v vmesnem obdobju do skrajnih rokov, če imajo za to razpoložljiva sredstva«.

Okrogli štirje milijoni

Spomnimo: za zakon, ki popravlja napako države pri plačni reformi, je glasovalo 51 poslancev, nihče ni bil proti. Javni zavodi v kulturnem sektorju – tistih, ki jim sredstva za plače zagotavlja ministrstvo za kulturo, je 64, dve javni agenciji in javni sklad s po-

dročja kulture – so se ob tej zahtevi znašli v težavah, nekateri v večjih, drugi v manjših, nekateri, bi bilo mogoče pripomniti, pa so celo povsem brezskrbni. Vsota, ki so jo zavodi dolžni izplačati, je 4.050.000 evrov.

Direktorica in umetniška vodja MGL Barbara Hieng Samobor, ki vodi kolegij direktorjev slovenskih gledališč, je pred časom pripomnila, da jih bo izplačilo vsem gledališčem, ki jih financira država, spravilo v finančne težave, predvsem pa jih z zakonom določeno izplačilo sili k temu, da si pomagajo z denarjem, ki ne po planu ne po zakonu ni bil namenjen plačam: »Dejstvo je, da smo bila gledališča z izdatkom za poplačilo tretje četrtine plačnih nesorazmerij soočena nepričakovano. Tudi pravilnik o financiranju javnih zavodov takšnih primerov ne predvideva in v obrazcih za prijavo stroškov letnih programov, ki jih prejemo od resornega ministrstva, za to ni ustreznih rubrik. Strošek za poplačilo tretje četrtine plačnih nesorazmerij smo pokrili iz javnega vira. Z odločitvijo, da se denar za povračilo stroška razdeli neenakomerno, se seveda ne morem strinjati.«

Zunanji opazovalci v tej kolobociji vidijo tudi krivice na različnih nivojih: nekatere institucije so namreč plačale dolg iz razpoložljivih lastnih oziroma neproračunskih sredstev, tiste, ki delno ali v celoti niso zmogle zagotoviti potrebnih sredstev za

plačilo, pa so po vladnem nasvetu lahko poslele ministrstvu prošnjo za likvidnostno pomoč oziroma vlogo za povračilo prvega obroka sredstev. Vladno stališče je znano: tako neposredni kot posredni proračunski uporabniki morajo sami zagotoviti potrebna finančna sredstva za ta namen, naj se pač nekako znajdejo, države pa naj – kot so predlagali nekateri – predvsem ne tožijo. Upravnica in umetniška vodja SLG Celje mag. Tina Kosi je jasna: »Ustanovitelj oziroma financer sta odgovorna za delovanje javnih zavodov in za zagotavljanje kritja stroškov dela. Plačna nesorazmerja spadajo na področje stroškov dela.«

Iz službe za stike z javnostjo ministrstva za kulturo so nam sporočili, da so javnim zavodom, ki niso razpolagali z zadostnimi likvidnostnimi sredstvi za izplačilo prvega obroka razlike v plači, letos februarja izplačali povečano izplačilo rednih sredstev za plače zaposlenih in jih obvestili, da bodo poračun nakazanih sredstev opravili pri izplačilu dvanajstih sredstev za plače v mesecih od septembra do decembra 2014. Hkrati so poskušali zagotoviti dodatna sredstva pri ministrstvu za finance: »Kljub težki proračunski situaciji sta finančni minister in predsednik vlade prisluhnila ministrici ob pogajanjih o rebalansu proračuna za leto 2014 ter omogočila s prerazporeditvijo neporabljenih sredstev v mesecu decembru 2014 zagotoviti 899.753 evrov.«

Demotivacija uspešnih?

Pri odločanju o tem, komu nameniti manjkajoče denarje, se je po napovedih ministrstvo opiralo na številke, ki so jih pokazala letna poročila javnih zavodov za preteklo leto in njihovo trenutno poslovanje, nauk pa je nespregledljiv: kdor posluje uspešno, naj plača, tisti, čigar bilanca kažejo minus, bo posredno nagrajen.

Uršula Cetinski, nova generalna direktorica Cankarjevega doma, to komentira takole: »Princip solidarnosti, se pravi neenakomerno pokrivanje plačnih nesorazmerij, pri čemer imajo prednost zavodi s slabim finančnim položajem, po človeški plati razumem, po poslovni plati pa seveda ne motivira poslovno uspešnih, kar je tako na področju kulturne politike kot države v celoti slabo.« V »elitni skupini«, ki se ni postavila v vrsto za sredstva (in je denar torej vzela iz svojih zasluženih neproračunskih sredstev), so Cankarjev dom, SNG Drama Ljubljana, Narodna in univerzitetna knjižnica, Narodna galerija, Moderna galerija, Narodni muzej, Prirodoslovni muzej Slovenije, Slovenski etnografski muzej in Muzej novejšje zgodovine Slovenije.

Ministrstvo je 12. decembra izplačalo sredstva za kritje primanjkljaja na stroških dela in za izplačilo prvega obroka razlike v plači zaradi odprave plačnih nesorazmerij dvanajstim nacionalnim, devetim občinskim javnim zavodom in javnemu skladu, ki jih je izplačilo pač pognalo v rdeče številke. Z ministrstva za finance je 16. decembra prišlo obvestilo, da se bo še letos iz trenutne proračunske rezerve za 27 občinskih javnih zavodov, ki so financirani iz proračuna ministrstva za kulturo, našlo še 380.000 evrov. Skupaj je torej za ta namen »nacionalkam« šlo 806.528,72 evra, občinskim javnim zavodom pa 470.419,83 evra.

Izplačana sredstva za kritje primanjkljaja in odpravo plačnih nesorazmerij na področju kulture

pet najvišjih izplačanih zneskov leta 2014, v evrih

nacionalni javni zavodi in javni sklad

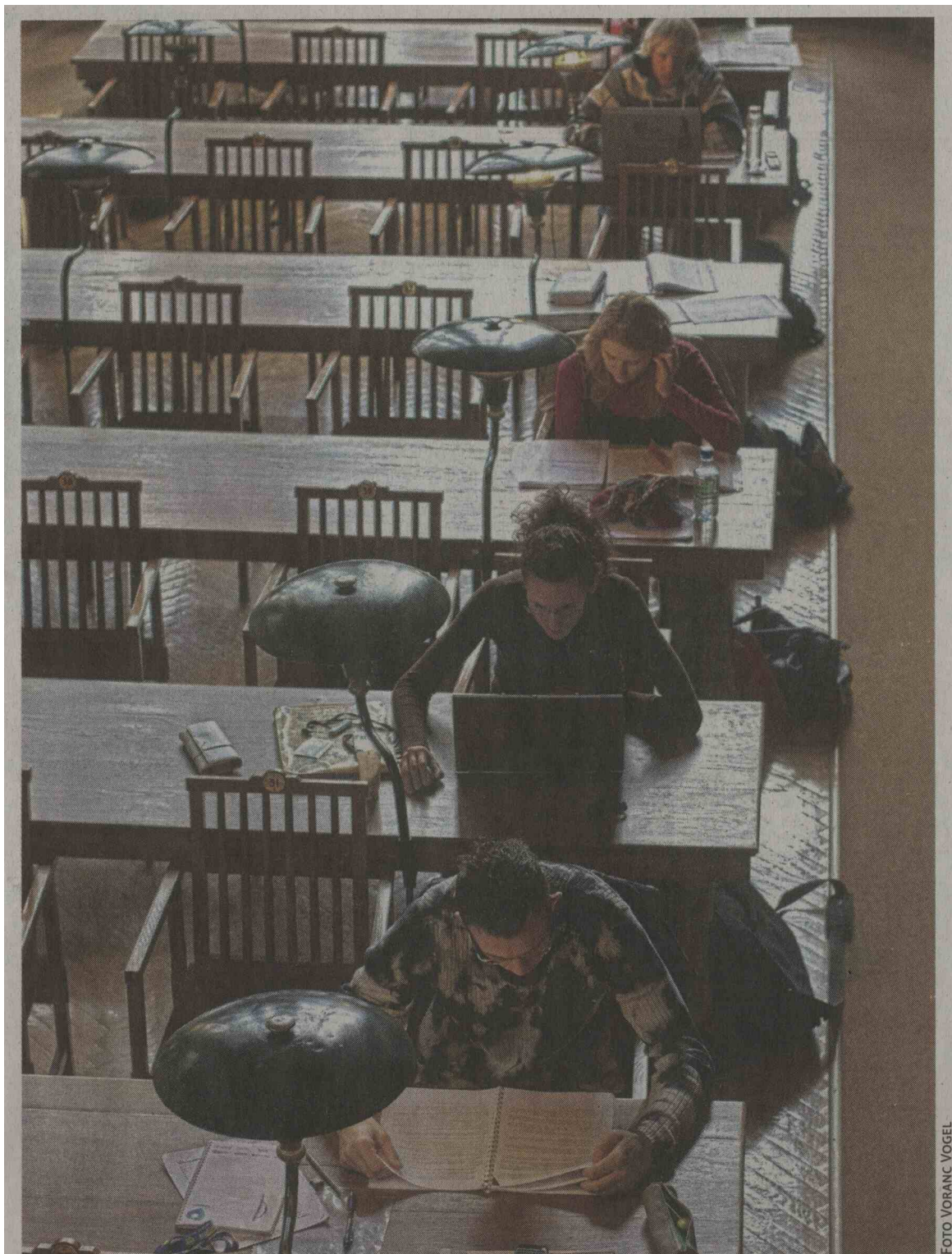
SNG Maribor	243.503,00
Zavod za VKD Slovenije	206.224,28
Slovenska filharmonija	156.952,45
ISKD	78.216,02
SNG Nova Gorica	47.890,63

DELO Vir: ministrstvo za kulturo

občinski javni zavodi

Mestno gledališče ljubljansko	243.503,00
Slovensko mladinsko gledališče	206.224,28
SLG Celje	156.952,45
Lutkovno gledališče Ljubljana	78.216,02
Muzej in galerije mesta Ljubljane	47.890,63

V »elitni skupini«, ki se ni postavila v vrsto za sredstva, je tudi Narodna in univerzitetna knjižnica.

FOTO VORANC VOGEL

Z jeseniškimi godbeniki v 2015

JANKO RABIČ

Pihalni orkester Jesenice Kranjska Gora po letošnjem bogato izvedenem programu 140-letnega jubileja ponosno vstopa v novo obdobje. Pod vodstvom novega dirigenta Dejana Rihtariča je požel veliko aplavza in bil deležen simpatij zvestih poslušalcev na Miklavževem koncertu v dvorani Kolpern na Stari Savi. Program je v eni od skladb prijetno popestril in osvežil šolski pevski zbor Osnovne šole 16. decembra Mojstrana pod vodstvom zborovodkinje Katje Pavlič Josifov.

Koordinatorica Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Območne izpostave Jesenice, Petra Ravnihar je članom podelila častne, zlate, srebrne in bronaste Gallusove značke za dolgoletno udejstvovanje v ljubiteljski glasbeni dejavnosti. Za več kot 30-letno udejstvovanje je častne Gallusove značke prejelo 16 članov orkestra. Vinko Šetinc se z ljubiteljsko glasbeno dejavnostjo ukvarja že 67 let, več kot 50 let pa Anton Kozjek, Jože Lužnik, Jože Beguš, Franc Rožič, Peter Muhar, Franci Bizjak in

Pavel Kokalj. Častne značke so prejeli še: Andrej Žibrek, Jože Fele, Srečko Žen, Vojko Mencinger, Anton Justin, Janez Novosel, Gorazd Freljih in Domen Jeraša.

Zlato Gallusovo značko za več kot 20-letno udejstvovanje v ljubiteljski glasbeni dejavnosti je prejel Primož Lužnik, srebrne za več kot 10-letno Maja Ferjan, Kaja Mlakar in Sara Rakovec, za več kot 5-letno pa Nina Smolej, Matic Nikolavčič, Žiga Nikolavčič, Peter Kunstelj, Maja Jamnik, Špela Rabič Por in Jan Misir.

Priznanje Sveta Območne izpostave za izjemne dosežke pri organizacijskem in publicističnem delu je prejela Štefanija Muhar.

Sedaj se jeseniški godbeniki pripravljajo na tradicionalni božično-novoletni koncert, s katerim vedno razveselijo svoje zveste poslušalce. Letos se obeta program z vrhunsko gostjo, jeseniško mezzosopranistko Moniko Bohinec, ki je od leta 2011 članica Dunajske državne opere. Prvi koncert 28. decembra je že razprodan, drugi bo naslednji dan, 29. decembra, ob 19.30 v dvorani Gledališča Toneta Čufarja na Jesenicah.

Kultura za vsak čas

V Gledališču Toneta Čufarja Jesenice so se predstavile tri folklorne skupine, pevski zbor in gimnazijska igralska skupina, ki so se letos najbolje odrezale na tekmovanjih **javnega sklada za kulturne dejavnosti**.

ANDRAŽ SODJA

V Gledališču Toneta Čufarja se je na prvi prireditvi Kultura za vsak čas, ki sta jo pripravila območna izpostava Javega sklada za kulturne dejavnosti Jesenice in Zveza kulturnih društev Jesenice, predstavil cvet ljubiteljske kulture s širšega območja občine Jesenice.

Kljub jagodnemu izboru, v katerega so se uvrstile Folklorna skupina Triglav Slovenski Javornik - Jesenice,

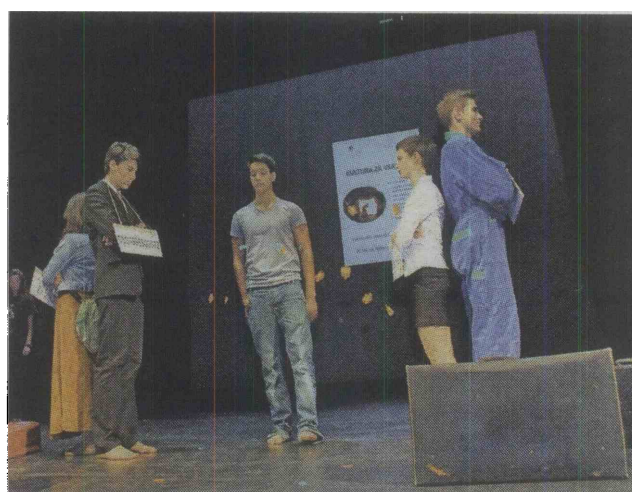
Folklorna skupina društva KŠD Biser, otroška folklorna skupina Breznica, moška, ženska in mešana zasedba pevskega zbora Vox Carniola in igralska skupina Gimnazijski teater Gimnazije Jesenice, je več kot pol sedežev v dvorani gledališča ostalo praznih. Kot je po prireditvi dejal eden izmed obiskovalcev, pa tudi to verjetno ne bo spremenilo mnenja tistih, ki pravijo, da se na Jesenicah nič ne dogaja. Vsi nastopajoči so se s svojimi nastopi, ki so

bili pripravljene za posamezne tekmovalne nastope na tekmovanjih, ki jih prireja **Javni sklad za kulturne dejavnosti**, izjemno izkazali. Kot je povedala vodja območne izpostave **JSKD Jesenice Petra Ravnihar**, gre za pregled dosežkov vseh skupin na različnih področjih: »Sklad pripravlja svoja srečanja, ki so strokovno spremljana, na njih pa skupine dobijo tudi povratno informacijo. Gre za najbolj enakovreden sistem, zato tisto, kar smo

videli danes, ni le vrhunec ljubiteljske kulture na Jesenicah, temveč njen vrh v slovenskem merilu. Treba je poudariti, da kulturna in folklorna društva treh občin, ki jih pokriva jeseniška območna izpostava **JSKD**, na slovenskem nivoju zelo dobro delujejo. Obiskovalci so izrazili izjemno navdušenje nad nastopom gimnazijskega teatra Gimnazije Jesenice, ki se je predstavil z recitalom Šel je popotnik skozi atomski vek Mateja Bora.

Nastop Folklorne skupine Triglav Slovenski Javornik Jesenice

Z recitalom Šel je popotnik skozi atomski vek so navdušili gimnazijci.

Glasbenik Leander Pegan, godbeniški Atila s Krasa, je zaslužen za pestro godbeniško in glasbeno pedagoško primorsko zapuščino

“Na vaje sem se vozil z biciklom, s pozavno v naročju”

Leander Pegan je sinonim za godbeništvo na južnem Primorskem. V polstoletnem glasbenem ludejstvanju je pustil močne sledi v kar osmih godbah in enem orkestru. Njegova dota naslednikom so tudi močni temelji na področju glasbene vzgoje. Pred dnevi je imel zadnji javni koncert pred, kakor pravi, dokončno glasbeno kapelniško upokojitvijo.

► **Ob vaši predaji dirigentske paličice mlajšemu kapelniku Vrhovske vaške godbe, ki je pred dnevi sovpadala z obeležitvijo Tega veselega dne kulture, ste v govoru omenili tudi Prešerna, ki ga baje некоč niste preveč cenili. Zakaj?**

“V mlajših letih mi je šel v nos zaradi zbadljivih stihov: ‘Slep je, kdor se s petjam ukvarja, Kranjec moj mu osle kaže; pevcu vedno sreča laže, on živi, umrje brez dnarja.’ Ko pa sem zaznal, da me javnost ceni predvsem po tem, kar sem ji kot profesor pihal in trobil ter kot kapelnik lahko predano nudil, sem na Prešernove zbadljive stihe sčasoma pozabil, in to toliko lažje, saj sem si za svoje opaženo glasbeno delo celo pridobil javna priznanja.”

► **Katero vlogo bo odslej imela glasba v vašem življenju?**

“Kot pasivni poslušalec bom v njej začel zlasti uživati. S tem ne bo težav, saj jo mnogo vrtijo po radiu in televiziji. Sem tudi redni abonent gledališča Koper, ki ga vodi moja hči Katja, tako da bom obiskoval, kolikor mi bo zdravje omogočalo, tudi še žive nastope. S partnerico (magistra violinske igre Miroslava Stojkovič, op. a.) razmišljava, da bi še ohranila stik z Vrhovsko godbo, s katero sem bil aktiven zadnjih pet let, vse od njene ustanovitve. V tamkajšnji godbeniški šoli bi še učil

kljunasto flavto, ona pa violino.”

► **Rodili ste se leta 1939 v Središču ob Dravi v takratni kraljevini Jugoslaviji. Kasneje ste, zlasti po zaslugi očeta in takrat že v povojni Ljubljani, odrasčali v glasbeno bogatem okolju. Lahko rečemo, da vam je bila glasba položena v zibelko in tako skoraj usojena?**

“Pravijo, da jabolko ne pade daleč od drevesa, tako da je res, za mojo življenjsko pot je v veliki meri zaslužen oče, ki je tudi bil Leander. Rojen je bil leta 1913 v Trstu, odrasčal pa je v desetčlanski družini na Vipavskem, kjer je tudi igral v godbi. Leta 1932 se je vpisal na ljubljanski konzervatorij. Kmalu je začel igrati, med drugim z ansamblom Bojana Adamiča. Tako je na enem od nastopov spoznal mojo mamo, ki je bila takrat zaposlena v Rogaški Slatini. Angažma je dobil tudi kot pozavnist v ljubljanski Operi ter simfoničnem orkestru Slovenske filharmonije. Številnim generacijam je še danes znan kot ljubljanski pedagog in ustanovitelj treh ljubljanskih pihalnih godb, med drugim tudi zelo znane Litostrojske pihalne godbe.”

► **Igranja na katere instrumente ste se učili?**

“Kot mulca me je oče vpisal na Glasbeno matico, da bi se učil violine. Čeprav sem z njo pri

desetih letih osvojil celo eno nagrado, sem kasneje presedlal na bolj razširjeno in med mojimi vrstniki lažje sprejeto trobento in bariton. Oče mi je iz različnih kosov sam naredil pozavno, in po sprejetju na srednjo glasbeno šolo je bila z njo moja pot zapečatenata. Kot študent glasbenega oddelka višje pedagoške šole v Ljubljani sem za diplomu igral na to pozavno, ki jo še sedaj doma hranim kot svetinjo. Diplomiral sem iz glasbene pedagogike, po opravljenem diferencialnem izpitu na ljubljanski Akademiji za glasbo in strokovnem izpitu za predmetnega učitelja pozavne mi je komisija priznala tudi to kvalifikacijo. Še kasneje, še vedno pod Jugoslavijo, so mi priznali naziv učitelja pihal in trobil, s specializacijo še za flavto, klarinet in saksofon.”

► **Že kot študent ste baje igrali v takrat zelo popularnem ansamblu Veseli planšarji?**

“Res je, še prej pa je potrebno omeniti pihalno godbo milice v Ljubljani, zdajšnji Policijski orkester. Njen takratni dirigent, major Rudolf Starič, je kar v uniformi prišel ali bolje vdrl k pouku, češ da rabi trobilce in pihalce. Ker me je že prej poznal prek očeta, me je kar določil, da moram, brez pardona, kar je veljalo tudi za mojih ostalih enajst sošolcev, priti igrat k njemu. V policijski uniformi, ki sem jo dobil tudi sam s činom kadeta, smo igrali po vsej Sloveniji. Iz Šiške, kje smo takrat stanovali s starši in dvema sestrama, sem se dolgo zaradi uniforme zastonj švercal na avtobusu, s katerim sem hodil na

vaje v središče mesta, dokler niso pogruntali, da nisem pravi policaj oziroma, kot se je takrat reklo, miličnik. Od takrat sem se na vaje vozil z biciklom, s pozavno v naročju. Iz vrst članov policijske godbe se nas je okrog leta 1959 zbralo nekaj navdušencev za narodnozabavno glasbo, ki je takrat pridobivala na popularnosti. Ustanovili smo Vesele planšarje, kjer sem, še vedno kot študent, igral bariton in pa kontrabas, ki sem ga imel na srednji glasbeni šoli kot stranski predmet. V naslednjih štirih letih smo, v prepoznavnih planšarskih oblekah z lesenimi cokli, igrali lastno avtorsko glasbo na okrog 2000 koncertih ne le po Sloveniji in po Jugoslaviji tja do Makedonije, temveč tudi pri naših rojakih čez mejo. Od petčlanske zasedbe sva živa še dva, oba trobilca.”

► Kako vas je pot zanesla na Primorsko?

“Po očetovi strani imam sorodnike tako na Vipavskem, kjer je živel stric, ki sem ga obiskoval, kakor tudi v Piranu, kjer sem se med poletjem sam naučil italijanščine ob druženju z italijanskimi vrstniki. Po diplomii, vmes sem se leta 1961 poročil, žena je kasneje dobila službo v Izoli, so mi leta 1963 zaupali vodenje Mesne godbe Piran, zato sva se tja priselila iz Ljubljane. Na piranski glasbeni šoli do takrat niso poučevali pihal in trobil, zato sem bil njihov začetnik, angažiral sem se tudi pri ustanovitvi godbeniške šole za ta glasbila.”

► S to godbo ste dosegli tudi prve uspehe, zaplet z njo pa naj bi bil kaplja čez rob, da ste namesto glasbene kariere skoraj končali na ladji kot pomorščak?

“Po sedemnajstih letih prizadevnega in uspešnega delovanja, merilo za to so bili rezultati na tekmovanjih Zveze pihalnih orkestrrov Slovenije, sem dobil mandat, da s Pihalnim orkestrom Piran v letu 1979 zastopam našo republiko na svetovnem tekmovanju pihalnih orkestrrov na Dunaju. Tu smo zaradi slabih glasbil - in kljub njim! - zasedli odlično četrto mesto. Ker občina Piran takrat ob

povratku ni imela posluha za nakup novih glasbil, sem naslednje leto razočaran zapustil Piran in se kot mornar vkrca na ladjo. Že po treh mesecih sem ugotovil, da to ni zame, pa tudi glas domovine in glasbe je bil premočan.”

► Najprej ste obnovili godbo v Piranu, kasneje pa še godbi v Postojni in v Trebčah. Očitno ste že takrat postali znani kot tovrstni strokovnjak.

“Moje postojnsko obdobje je zasluga takratnega ravnatelja postojnske glasbene šole Iva Jelerčiča, ki me je spodbudil, da sem se leta 1981 prijavil na mesto učitelja pihal in trobil na šoli. Istočasno sem prevzel tudi vodenje Postojnske godbe, ki se ponaša s častitljivo letnico ustanovitve 1817. Do leta 1989 sem godbo obnovil in številčno ojačal, kar se je kmalu poznalo, saj smo si na dveh periodičnih tekmovanjih priigrali zlati odličji v tretji in drugi težavnostni kategoriji, z učenci glasbene šole pa v letu 1987 drugo zvezno nagrado tria klarinetov na tekmovanju učencev in študentov glasbe v Dubrovniku. Izkušnja z Godbeniškim društvom Viktor Parma iz Trebč se je začela v letu 1986, ko me je Sveto Grgič, ravnatelj Glasbene matice Trst, nagovoril, naj prevzamem kapelniško mesto. V naslednjih desetih letih sodelovanja smo si na tekmovanjih v Krškem in Sežani priigrali srebrne plakete. Srebro nam je podelila tudi italijanska strokovna komisija na tekmovanju v italijanskem godbenem združenju v Bertiolu. Pristne stike imamo še sedaj, saj so se me še pred kratkim spomnili ob svojem stotem jubileju.”

► Obdobje v Sežani, kjer navsezadnje stanujete še danes, je mogoče najbolj glasbeno plodovito v vašem življenju. Kako vas je življenje povezal s to kraško metropolo?

“Kot ravnatelj sežanske glasbene šole, ki sem jo prevzel leta 1989 in jo vodil do upokojitve v letu 2001, sem število učencev šole v treh mandatih povečal s 120 na 320 in

s 7 na 17 učiteljev ter jo preselil v zdajšnje prostore. Organizirali smo poučevanje tudi na podružnicah v Divači, Hrpeljah in Komnu. Mnogo nekdanjih učencev teh šol se je uspešno uveljavilo, tako v slovenskih profesionalnih orkestrih kot tudi med glasbenimi pedagogi. V ta čas sodi tudi ustanovitev kar nekaj novih ljubiteljskih godb na območju Krasa in Brkinov ter širše. V letu 1991 sem bil pobudnik današnje sežanske Kraške pihalne godbe, leta 1995 Pihalnega orkestra Komen ter ob prelomu stoletja Brkinske godbe. Vse sem po uspešnem startu zapustil naslednikom. Še novejšega datuma je Pihalni orkester Vrhpolje - Vipava, ki je sicer zamrl po drugi svetovni vojni, a sem ga po obuditvi vodil v letih od 2002 do 2007. Štiri leta sem ob sodelovanju z Miroslavo vodil tudi Medobčinski komorni mladinski orkester Mirarco Sežana - Vipava, ki pa žal ne deluje več. Moj najmlajši in tudi zadnji angažma je vezan na Vrhovsko vaško godbo Tabor - Vrabče, ki sem jo po petih letih pred dnevi prepustil 22 let mlajšemu kolegu. Čas je za mlajše, pravim.”

► V vseh 51 letih aktivnega glasbenega udejstvovanja na Primorskem so številni “vaši” godbeniki dosegli visoka in najvišja priznanja doma in v tujini, deležni pa ste jih bili tudi sami. Vam je katero še posebej drago?

“Vsako po svoje mi obudi posebne spomine, tako da cenim vse, saj so mi potrditev, da sem za nekoga delal dobro in da sem bil sprejet kot pedagog in kapelnik. Najvišje priznanje Zveze slovenskih godb zlati prstan - doslej smo ga prijeli samo trije - nosim s ponosom, vse od kar sem ga lani prejel. Drage so mi tudi zlate Gallusove značke, orden dela s srebrnim vencem, medalja in plaketa Bojana Adamiča, priznanje občine Sežana, medalja Slovenske vojske, srebrna plaketa Javnega sklada RS, in še kaj bi se našlo. Priznanje, poimenovano po maestru Adamiču, ima zame še posebno težo. Na mojo

pobudo za revijo kraških pihalnih godb - prva je bila organizirana v Sežani leta 1994, jubilejna dvajseta izvedba sledi čez mesec - so ob koncu prve izvedbe vse godbe premierno družno nastopile pod njegovim vodstvom z dvema njegovima skladbama. Kot se je izkazalo, je bil to eden njegovih zadnjih nastopov."

► **Ob prejetju zlatega prstana lani vas je Enzo Kralj, predstavnik godbe iz Trebč, označil z besedami: "Kapelnik Pegan je kot Atila - kjer se je zaustavil vsaj za en dan, je že pustil sled." Vam ugaja taka oznaka?**

"Vzporednice z Atilo so lahko večplastne. On je uspešno osvajal nova ozemlja, kar mi ob primerjavah z mojo glasbeno zapuščino ugaja. Njegova druga lastnost - krutost - mi pa ne. Res je, da sem bil zaradi ostrega kriterija zaposlovanja in izbora strokovnih kadrov, zlasti na sežanski glasbeni šoli, večkrat deležen očitkov, a mi je vedno z argumenti uspelo zdržati pritiske in umirjati strasti, kar se je izkazalo za edino pravo pot. Poleg te, glasbene zapuščine pa sem ponosen tudi na svojo drugo konkretno zapuščino, tri otroke, ki mi lepšajo jesen življenja: Katjo, Vanjo in Leana."

BOGDAN MACAROL

"Vzporednice z Atilo so lahko večplastne. On je uspešno osvajal nova ozemlja, kar mi ob primerjavah z mojo glasbeno zapuščino ugaja. Njegova druga lastnost - krutost - mi pa ne. Res je, da sem bil zaradi ostrega kriterija zaposlovanja in izbora strokovnih kadrov, zlasti na sežanski glasbeni šoli, večkrat deležen očitkov, a mi je vedno z argumenti uspelo zdržati pritiske in umirjati strasti, kar se je izkazalo za edino pravo pot."

"Ustanovili smo Vesele planšarje, kjer sem, še vedno kot študent, igral bariton in pa kontrabas, ki sem ga imel na srednji glasbeni šoli kot stranski predmet. V naslednjih štirih letih smo, v prepoznavnih planšarskih oblekah z lesenimi cokli, igrali lastno avtorsko glasbo na okrog 2000 koncertih ne le po Sloveniji in po Jugoslaviji tja do Makedonije, temveč tudi pri naših rojakih čez mejo."

Page: 15

Reach: 50000

Country: SLOVENIA

Size: 1817 cm2

Kazalo

4 / 6

Vrhovska vaška godba je njegov zadnji godbeniški otrok. Po petih letih vodenja ga je pred dnevi prepustil mlajšemu kapelniku.

Page: 15

Reach: 50000

Country: SLOVENIA

Size: 1817 cm2

Kazalo

5 / 6

V narodnozabavnem ansamblu Veseli planšarji je Pegan igral štiri leta do nastopa prve služne na Primorskem. Na spominski fotografiji je prvi z leve.

Pihalni orkester Piran pod Peganovo taktirko med promenadnim koncertom za turiste v Portorožu leta 1976

Slikarji v lenarški knjižnici

Danes bodo ob 18. uri v lenarški knjižnici odprli razstavo likovnih del ljubiteljskih slikarjev, ki so nastala na 16. ekstemporu Lenart 2014. Izvedbo ekstempora bo predstavila vodja lenarške izpostave **Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti Breda Slavinec**, izbor in postavitve razstave pa **Nina Polanec**. V kulturnem programu bo **Nataša Kramberger** prebrala odlomke iz svoje nove knjige *Brez zidu*. Na razstavi s svojimi deli sodelujejo **Joži Kerenc, Ivanka Kokol, Marjan Kokol, Rosana Lorbek, Alenka Sovinc Brglez, Jasna Šosterič, Slavko Toplak, Andreja Tusulin, Danijel Vrečič, Stanka Devjak, Dušan Erjavec, Mateja Perko, Jožica Andrejč** in **Liljana Cafnik**. Njihova dela bodo v knjižnici na ogled vse do konca januarja. **(dlž)**